

Pedagogisch beleidsplan

2020

Inleiding:

In dit document leest u het pedagogisch beleidsplan van Kinderrijkhuis kinderopvang en buitenschoolse opvang.

Kinderrijkhuis kinderopvang en buitenschoolse opvang biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar. Het is een particuliere organisatie met één locatie in het buitengebied van Sambeek, een dorp met ruim 1600 inwoners in het zuiden van Brabant.

Kinderrijkhuis heeft twee verticale kinderdagverblijf (KDV) groepen voor de kinderen van 0-4 jaar.

In deze groepen spelen en leren de kinderen samen. Er is voldoende ruimte om op ontdekking te gaan in de diverse speelhoeken die zijn ingericht in de leefruimtes. Kinderen die overdag nog slapen komen tot rust in een van de veertien slaapkamers waar zij ongestoord kunnen slapen.

Kinderrijkhuis heeft naast de twee verticale groepen nog een opvangmogelijkheid voor kinderen tot 4 jaar. De twee peutergroepen. In de peutergroepen spelen en leren kinderen van 2-4 jaar. De peuters worden spelenderwijs begeleid in hun eigen ontwikkeling en worden voorbereid op de schooltijd. De peuters bezoeken maandelijks basisschool De Bolster.

Buitenschoolse opvang (BSO) biedt Kinderrijkhuis op de eerste verdieping in de ruim opgezette leefruimtes speciaal ingericht voor de BSO kinderen. De kinderen in de leeftijd van 4-13 jaar kunnen voor en na schooltijd gebruik maken van de buitenschoolse opvang. Ook tijdens vakanties of studiedagen is het mogelijk om gebruik te maken van de BSO opvang.

Kinderrijkhuis heeft een uitdagende buitenspeelruimte. In de buitenruimte zijn diverse speeltoestellen aanwezig. De buitenruimte is verdeeld in verschillende ruimtes. Een deel is verhard en geschikt om bijvoorbeeld op te fietsen of te skeeleren. Een ander deel is ingericht met de speeltoestellen voor de jongste kinderen. Het derde deel is een groot grasveld waar diverse spellen gespeeld kunnen worden en waar de grote speeltoestellen staan.

Het pedagogisch beleidsplan heeft als doel inzicht te geven in de visie en de praktijk van Kinderrijkhuis. Het pedagogisch beleidsplan geeft ouders inzicht in de wijze waarop de organisatie invulling geeft aan de opvang en de wijze waarop ouders betrokken worden bij de organisatie. De ouders en de pedagogisch medewerkers (PM's) vinden in het pedagogisch beleid houvast voor hun handelen, volgens de visie van de organisatie. Dit draagt bij aan de eenduidige aanpak naar de kinderen. Tevens dient het pedagogisch beleidsplan als toetsingsinstrument voor de pedagogische praktijk. De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) controleert de organisatie jaarlijks in opdracht van de gemeente. Het pedagogisch beleidsplan en de vertaling naar de pedagogische praktijk worden aan de hand van de wet kinderopvang door de GGD beoordeeld.

Het pedagogisch beleid van Kinderrijkhuis is niet gebaseerd op één specifieke theorie of methode van een pedagoog. Wel heeft Kinderrijkhuis zich laten inspireren door de inzichten van verschillende pedagogen. Deze wetenschappelijk geaccepteerde pedagogische visies dragen bij aan de onderbouwing van de wijze waarop de organisatie verantwoorde opvang biedt.

In het pedagogisch beleidsplan staat de pedagogische visie van Kinderrijkhuis beschreven. Er wordt uitleg gegeven op welke wijze deze visie wordt vertaald naar het bieden van verantwoorde opvang in de dagelijkse praktijk.

Speerpunten in het pedagogisch klimaat van Kinderrijkhuis zijn:

Samen spelen

Aandacht voor een veilige leefomgeving.

Meningen delen met kinderen en ouders.

Samen leren

Aandacht voor de ontwikkeling van de kinderen.

Meningen delen met andere professionals.

De letters van de afkorting SAMSAM zijn bewust gekozen, Sambeek Samen. Kinderrijkhuis is zich bewust van de waarde van kinderopvang binnen het dorp Sambeek.

Op welke wijze Kinderrijkhuis aan deze speerpunten invulling geeft leest u in dit pedagogisch beleidsplan.

** In het beleid gebruiken wij voor de leesbaarheid de term ouders, hiermee worden zowel ouders als verzorgers van de kinderen bedoelt.

Waar hij staat geschreven kan zij worden gelezen en vice versa.

1) Visie

Kinderrijkhuis ziet kinderen als unieke persoonlijkheden. Ieder kind heeft zijn eigen kwaliteiten en ontwikkelt zich op een eigen wijze. Ieder kind heeft behoefte aan veiligheid, want alleen als het kind zich veilig voelt kan het zich zelf zijn en zich optimaal ontwikkelen (Rixsen-Walraven, 2000).

Het hoofddoel van Kinderrijkhuis is een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het kind. Zodat het kind zich spelenderwijs kan ontwikkelen tot een zelfstandig, onafhankelijk individu met een eigen persoonlijkheid.

Kinderrijkhuis wil graag aansluiten bij de belevings- en ervaringswereld van de kinderen zodat zij spelenderwijs zichzelf ontwikkelen. Het belang van proefondervindelijke verkennen sluit aan bij de Freinet gedachten. Zoals Célestin Freinet beschrijft kan het kind zich optimaal ontwikkelen als hij begeleid wordt bij het experimenteren vanuit zijn natuurlijke drang om te onderzoeken. Kenmerkend aan de Freinetmethode is het leren van de omgeving door middelen te vinden die aansluiten bij de beleefwereld van het kind. Binnen de muren van de opvang is het belangrijk dat de groepsruimte uitdaging biedt voor het kind en aansluit bij zijn belevingswereld. Volgens de Reggio Emilia benadering wordt zo de ontwikkeling van het kind binnen de opvang gestimuleerd door zijn omgeving.

Bij Kinderrijkhuis staat de individuele ontwikkeling van het kind centraal en wordt waarde gehecht aan het groepsproces. Enerzijds is er respect voor de eigenheid en autonomie van het kind, anderzijds leert het kind om te gaan met de normen en waarden van de groep en om zich hieraan aan te passen.

Het respect tonen voor de mening en eigenheid van de kinderen, maar ook de eigenheid van ouders en PM'ers respecteren draagt bij aan het pedagogisch klimaat.

Het pedagogisch klimaat is een geheel van de aanwezige en gecreëerde omgevingsfactoren, die invloed hebben op het welbevinden van de kinderen.

Het welbevinden is van grote invloed op de ontwikkeling en het leervermogen van het kind.

2) Pedagogische basisdoelen en pedagogische kaders

Marianne Riksen-Walraven ontwikkelde de vier pedagogische basisdoelen voor het opvoeden van kinderen in de kinderopvang (Riksen-Walraven, 2000). Sinds 2005 zijn deze basisdoelen wettelijk opgenomen in de pedagogische beleidsplannen van de kinderopvang. Samen met de pedagogische kaders vormen zij de basis voor het vormgeven van de pedagogische werkwijze in de kinderopvang.

De basisdoelen en kaders geven antwoord op de vraag welke kennis van ontwikkeling nodig is en wat kinderen nodig hebben voor hun welzijn en ontwikkeling.

2.1 Basisdoelen

Het bieden van emotionele veiligheid

Veiligheid is het meest basale basisdoel. Niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van de kinderen, maar ook omdat een onveilig klimaat het realiseren van de andere basisdoelen in de weg staat (Riksen-Walraven, 2000).

Het gevoel van veiligheid wordt gevormd door verschillende factoren.

- Het bieden van geborgenheid, veiligheid, rust, reinheid en regelmaat in de groep.
- Het opbouwen van een liefdevolle relatie, positieve aandacht en waardering voor elk kind.
- Een open relatie met de ouders. Wanneer ouders het kind met een prettig gevoel overdragen aan de PM'ers zal het kind zich emotioneel veiliger voelen.

Het bevorderen van de persoonlijke competentie

- Het aanbieden van uitnodigende materialen en situaties waardoor het kind zich kan ontplooiën op taalkundig, cognitief, zintuiglijk, sociaal-emotioneel, creatief en motorisch vlak.
- Het begeleiden van het kind in zijn ontwikkeling naar zelfstandigheid waarbij het verantwoordelijkheid leert dragen voor zichzelf en anderen.
- Het bevorderen van persoonskenmerken zoals veerkracht en zelfvertrouwen, waardoor kinderen in staat worden gesteld om diverse problemen adequaat aan te pakken.

Het bevorderen van de sociale competentie

- Het begeleiden en bevorderen van sociale interacties tussen de kinderen.
- Het kind in contact brengen met andere kinderen. Waarbij kinderen leren omgaan met verschillen in culturele, sociale en fysieke achtergronden.
- Het leren samenwerken en andere helpen in conflictsituaties.

Het bevorderen van de morele competentie, de overdracht van normen en waarden

- De groep biedt de mogelijkheid om de algemeen geldende waarden en normen van de samenleving eigen te maken.
- Kinderen worden begeleid in het toepassen van waarden en normen in een respectvolle groepsdynamiek.

2.2 Pedagogische kaders

Om kinderen te begeleiden bij de ontwikkeling zijn de basisdoelen, zoals beschreven in 2.1, van essentieel belang. De pedagogische kaders beschrijven hoe de organisatie invulling geeft aan het behalen van de basisdoelen.

De boeken pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar (Singer & Kleerekoper, 2009) en pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar (Schreuder, Boogaard, Fukkink & Hoex, 2011) bieden Kinderrijkhuis inzichten in de diverse pedagogische kaders die van groot belang zijn voor de invulling van kinderopvang en buitenschoolse opvang.

Veiligheid en welbevinden

Kinderrijkhuis draagt zorg voor een veilig leef- en leerklimaat door duidelijke afspraken te maken met PM`ers, kinderen en ouders over de waarden en normen binnen de opvang. Door het maken van duidelijke afspraken creëert de organisatie een eenduidige benadering naar de kinderen.

Tijdens de opvangdagen worden de huisregels regelmatig besproken met de kinderen. Het is een belangrijke taak van de PM`ers om de kinderen te beschermen, maar niet te betuttelen. Kinderen worden gewezen op de gevolgen of de gevaren wanneer zij zich niet aan de huisregels houden. Toch krijgt het kind bij Kinderrijkhuis de kans om te ervaren wat deze gevolgen zijn. Zodat hij leert hoe hij in de toekomst kan handelen om een dergelijke vervelende situatie te voorkomen. Dit wordt proefondervindelijk verkennen genoemd. De natuurlijke drang naar ontdekken is belangrijk om te stimuleren. Het kind zal op ontdekking gaan als hij zich veilig voelt. Het basisdoel: het bieden van emotionele veiligheid is hier onlosmakelijk aan verbonden. Het gevoel van veiligheid is niet vanzelfsprekend. Vanaf de eerste opvang dag is hier aandacht voor.

Wenbeleid

Voor kinderen en ouders betekent de stap naar de kinderopvang dat zij gaan wennen aan een nieuwe situatie. Voor kinderen is het een grote stap buiten de vertrouwde wereld van het gezin. Het is voor het welbevinden van het kind van groot belang dat de wenperiode goed begeleid wordt door de PM`er. Tijdens het gesprek met ouders wordt geïnformeerd naar de behoeften van het kind. Samen met ouders wordt bekeken hoe hier invulling aan kan worden gegeven binnen de organisatie.

De PM`er bij Kinderrijkhuis heeft oog voor de verschillende behoeften van de kinderen. Het moment van afscheid kan soms moeilijk zijn voor het kind. De PM`er zal nagaan wat op dat moment de behoeften van het kind zijn. Bijvoorbeeld nog een kus van mama of samen met de PM`er een puzzel maken. Ook een knuffel van thuis kan het kind de veiligheid bieden die hij op dat moment nodig heeft. Pas wanneer het kind zich veilig voelt zal interactie met kinderen en PM`ers plaatsvinden. De emotionele veiligheid van het kind zal worden geobserveerd, gestimuleerd en geëvalueerd tijdens de wen periode.

Veiligheid en gezondheidsbeleid

Hoe Kinderrijkhuis in de praktijk vormgeeft aan de fysieke veiligheid van de kinderen, ouders en PM`ers staat uitgebreid beschreven in het veiligheid en gezondheidsbeleid (V&GB). Deze ligt ter inzage op het dagverblijf. En is te lezen op onze website. Het speerpunt **Aandacht voor een veilige leefomgeving** staat centraal in het V&GB.

Leren en ontwikkelen

Kinderen ontwikkelen zich razendsnel. “Kinderen zijn de motor van hun eigen ontwikkeling” is een bekende uitspraak van ontwikkelingspsycholoog Vygotsky. Kinderrijkhuis volgt kinderen in hun natuurlijke ontwikkeling. Ieder kind is uniek, dat is een veel gehoorde uitspraak. Niets is minder waar. Kinderen ontwikkelen en leren niet volgens vooraf geschreven regels. Het is belangrijk om te herkennen in welke ontwikkelingsfase een kind zich bevindt. Wat kan een kind al zelf, op welk ontwikkelingsniveau bevindt hij zich? Vervolgens ga je op zoek naar de zone van naaste ontwikkeling. Je gaat onderzoeken wat het kind kan bereiken als het hulp krijgt van een volwassene of ander kind.

Samenwerken met ouders

Kinderopvang biedt door de opvang in groepen, kinderen unieke extra ontwikkelingsmogelijkheden. Kinderopvang is een aanvulling op de thuissituatie. Wat van groot belang is, is dat er op een goede manier wordt samengewerkt met de ouders. Een goed contact met ouders is namelijk de basis voor het welbevinden van het kind (Riksen-Walraven, 2000).

Kinderrijkhuis zet zich in om een goede samenwerking te creëren en te behouden met de ouders. Zij dragen de zorg van hun meest waardevolle bezit, hun kind, tijdelijk over aan de opvang. Het opbouwen en in stand houden van de samenwerking tussen ouders en opvang vraagt inbreng van zowel de organisatie in de persoon van de PM`er als van de ouders.

Autonomie en participatie (4-13 jaar)

Het speerpunt **Meningen delen** met kinderen en ouders staat centraal in het kader autonomie en participatie. Kinderen in de basisschoolleeftijd worden steeds zelfstandiger (autonomer). Het is belangrijk dat de kinderen de kans krijgen om hierin grenzen op te zoeken. Ze leren hun eigen grenzen kennen en lopen tegen grenzen van hun omgeving aan. Kinderrijkhuis geeft kinderen op verschillende wijze de kans om hun autonomie te ontwikkelen.

In overleg met ouders en na observatie kan worden besloten dat het kind toe is aan een volgende stap in zijn ontwikkeling om een autonoom persoon te worden. Een voorbeeld hiervan kan zijn dat het kind zelfstandig naar de sportclub fietst vanuit de BSO.

Er zijn verschillende sociale groepen waar een schoolkind onderdeel van uit maakt, zoals het gezin, de klas op school, clubs in de vrije tijd en de BSO. Overal zijn normen en waarden die vertellen wat er van het gedrag van het kind verwacht wordt. Het basisdoel: het bevorderen van de morele competentie en de overdracht van normen en waarden vereist de nodige begeleiding binnen de groepsdynamiek.

Kinderrijkhuis onderschrijft het inzicht van pedagoog Janusz Korczak, hij vindt het belangrijk dat kinderen niet alleen te horen krijgen wat wel en niet mag. Korczak hecht waarde aan de participatie van kinderen. Zo leren zij hun mening te vormen en deze uit te spreken. Het verhoogt de mate van betrokkenheid door de kinderen actief deel te laten nemen in het opstellen van de huisregels in de BSO. Zij krijgen zo de kans om hun waarden en normen uit te spreken in de groep.

Spelen en vrije tijd (4-13 jaar)

Kinderen die naar school gaan maken kennis met het begrip 'vrije tijd'. Zij leren het onderscheid tussen schooltijd en vrije tijd (na schooltijd of vakantie dagen) te maken. De kinderen die de BSO van Kinderrijkhuis bezoeken doen dat in hun vrije tijd, veelal omdat hun ouders aan het werk zijn. Kinderrijkhuis hecht veel waarde aan het respecteren van deze vrije tijd van het kind. Het mag zelf keuzes maken hoe hij de tijd in de BSO indeelt. Kinderrijkhuis biedt de kinderen georganiseerde activiteiten aan zoals knutselactiviteiten of een voetbaltoernooi. Kinderen mogen vrijblijvend kiezen of ze deelnemen aan deze activiteiten. Het ene kind zal ervoor kiezen om tot rust te komen na de schooldag, hij ploft op de bank met een stripboek. Een ander kind heeft behoefte om zich lekker te ontspannen met een potje voetbal op het grote grasveld.

Middels het open deuren beleid tussen de twee BSO groepen krijgen kinderen de kans om hun vrije tijd naar eigen behoefte in te delen.

Bij alle activiteiten binnen de BSO staat ontspanning en plezier voorop. Het gevoel van welbevinden is tenslotte een onmisbare schakel in de kind ontwikkeling (Riksen-Walraven, 2000).

Relaties in de groep (4-13 jaar)

Het is van groot belang dat de sfeer in de BSO-groep positief is. De groep kinderen brengt een deel van hun vrije tijd met elkaar door. Tijdens deze vrije tijd worden nieuwe vriendschappen gesloten en ontstaan conflicten. De PM'er heeft de taak om de relaties tussen de kinderen te begeleiden om zo de positieve sfeer te behouden. Positieve groepsnormen gaan over het onderlinge respect, samenwerken en groepsverantwoordelijkheden.

Problemen en conflicten zijn onvermijdelijk in een groep. Deze momenten zijn leerzaam voor kinderen. Het is de taak van de PM'er om deze momenten met respect voor de autonomie van alle betrokkenen op te lossen.

3) De opvang in groepen

Kinderen worden opgevangen in hun vaste stam- basisgroep. Een stamgroep in de kinderopvang bestaat uit maximaal zestien kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Een basisgroep in de BSO bestaat uit maximaal 20 kinderen. Afhankelijk van de leeftijdsopbouw kan de samenstelling van de groep en de inzet van PM'ers wisselen. De inzet van het aantal PM'ers wordt berekend via de rekentool op 1ratio.nl.

Kinderrijkhuis werkt niet met vaste haal en breng tijden. Ouders reserveren opvang vanaf het gewenste breng moment tot het gewenste ophaal moment. (Meer over de voordelen van deze werkwijze is te lezen in het informatie boekje)

Voor de opvang in groepen betekent het dat gedurende de dag kinderen in en uitstromen. Hierdoor is het mogelijk om aan het begin en eind van de dag de groepen samen te voegen. Met name tijdens het gezamenlijke ontbijt en de avond maaltijd

De kinderen die op vaste dagen komen hebben een vaste stam- basisgroep. De kinderen die Kinderrijkhuis flexibel bezoeken worden ingedeeld op de stam-basisgroepen waar ruimte is. Hoe werkt dat in de praktijk?

3.1 Stam- en basisgroepen

De indeling van de stam en basisgroepen is inzichtelijk op het dagverblijf. Ouders zien via de ouder app van Bitcare in welke groep het kind is ingedeeld.

Kinderen die het dagverblijf of de BSO op vaste dagen bezoeken zijn ingedeeld in de vaste groepen. Als zij een opvang-dag annuleren komt hun plaats vrij voor andere kinderen. Wanneer zij een dag extra komen worden zij ingedeeld in de groepen waar ruimte is, de voorkeur heeft dat de opvang plaats vind in hun vaste stamgroep. Is dat niet mogelijk dan wordt in overleg met de ouders en pas na schriftelijke toestemming het kind in een andere stamgroep geplaatst. Er zal dan worden gevraagd aan de ouder(s)/verzorgers of zij voorafgaand aan de opvangperiode een formulier wil invullen waarin zij toestemming geven dat het kind tijdens de extra opvang dag(en) wordt ingedeeld in de andere stam- basisgroep.

Kinderen die gebruik maken van flexibele opvang worden ingedeeld in de stamgroep waar een kindplaats vrij is. Als het kind flexibel de opvang bezoekt dan gaat de ouder automatisch akkoord dat het kind word ingedeeld in de stam- basisgroep waar ruimte is. Dit word mondeling aan de ouders uitgelegd in het intakegesprek en de ouders geven schriftelijk toestemming middels het inschrijfformulier.

Zijn er, bijvoorbeeld tijdens feestdagen of in vakanties minder kinderen die het dagverblijf bezoeken, dan kan er besloten worden om de groepen samen te voegen. Het al dan niet samenvoegen van groepen gaat in overleg met de houders, PM`ers en ouders.

Verlaten van de stamgroepen:

Tijdens geplande activiteiten verlaat de groep de leefruimte om deel te nemen aan een activiteit in een andere leefruimte. De groep zal tijdens deze geplande activiteit altijd onder toezicht blijven van de vaste PM`er. Indien van toepassing zal de PM`er informatie over haar stamgroep delen met de collega`s.

0-jarige kinderen

Kinderen bezoeken Kinderrijkhuis vanaf de leeftijd van 3 maanden. Tijdens het eerste levensjaar gebeurt er heel veel in de ontwikkeling van de kinderen. De belangrijkste basisbehoefte is het gevoel van veiligheid voor het kind.

Pas wanneer dit gevoel van veiligheid aanwezig is kan het kind zich verder gaan ontwikkelen.

Doordat veel kinderen Kinderrijkhuis flexibel bezoeken is het mogelijk dat zij verschillende gezichten zien.

Voor de 0-jarige kinderen is het extra belangrijk een vast gezicht te hebben.

Naast het werken met vaste PM`ers op de groep zijn er voor de 0-jarige vaste PM`ers ingedeeld. Kinderen die gebruik maken van de flexibele opvang zullen tot 1 jaar in een vaste stamgroep worden opgevangen.

Kinderen tot 1 jaar zullen daarom uitsluitend bij hoge uitzondering in een andere stamgroep worden opgevangen na toestemming van de ouders.

In deze leeftijdsfase is het belangrijk dat kinderen een vertrouwd gezicht om zich heen hebben waar zij zich aan kunnen hechten. Voor de ouders van de kinderen is het belangrijk dat er een persoon is die de bijzonderheden van de 0-jarige kent en de zorg taken van de ouders over neemt.

Voor de opvang van 0 jarige zijn vanuit de wet IKK richtlijnen voor de inzet van PM`ers vastgelegd.

De PM`ers die op 1 januari 2019 in dienst zijn bij Kinderrijkhuis zijn alle geschoold tot babyspecialist. De medewerkers die later in het team zijn komen werken zullen de cursus alsnog gaan volgen. Kinderrijkhuis ziet het belang van verantwoorde opvang voor de jongste kinderen.

Aan een 0 jarig kind worden vaste PM`ers toegewezen. Per groep zijn de PM`ers zo ingedeeld dat minimaal 1 van deze PM`ers aanwezig is op de dag dat het kind de opvang bezoekt.

Bij Kinderrijkhuis zijn op het werkrooster de vaste baby-PM`ers gemarkeerd.

3.2 Groepsruimtes

Kinderrijkhuis biedt de opvang in diverse leefruimtes speciaal ingericht voor verantwoorde opvang van kinderen in de diverse leeftijdsgroepen.

Hieronder volgt een beschrijving per groep:

Groep 1: Kinderopvang voor 16 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar

In deze ruimte bevindt zich de grote keuken en de tafels waar gezamenlijk gegeten wordt.

Het ontbijt en de avond maaltijd worden door alle kinderen van het KDV en de BSO die hier gebruik van maken in de eerste ruimte genuttigd. De overige kinderen bevinden zich tijdens deze momenten in de tweede en derde leefruimte.

De lunch wordt door groep 1 en 2 in de eerste leefruimte samen gegeten. Dit van wege het waarborgen van de veiligheid en het welbevinden van de kinderen die niet aan de maaltijd deelnemen.

De overige maaltijden / eetmomenten worden in de eigen stam- basisgroep genuttigd.

De kinderopvanggroep is ingericht met diverse wisselende speelhoeken. Een keukentje, bouwhoek, boekenhoek en hoge box met speelruimte onder de box geven mogelijkheden tot spel.

In deze leefruimte zal de groep spelen gedurende de dag.

Via de openslaande deuren is het mogelijk de buitenspeelruimte te betreden.

De doorgang naar de opslagruimte en sanitaire ruimte voor de volwassenen bevindt zich in deze leefruimte.

Via deze leefruimte kan men ook naar de hal, de slaapkamers en het kantoor.

De eerste leefruimte is verbonden aan de tweede leefruimte. Er is veel samenspel tussen de eerste en tweede groep mogelijk door het open deuren beleid. Lees meer over het open deuren beleid in 3.3.

Groep 2: Kinderopvang voor 14 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar.

Deze leefruimte wordt van de eerste en derde leefruimte gescheiden door een verplaatsbare wand. In deze wand zijn ruiten aanwezig.

In deze leefruimte bevindt zich geen keuken. De kinderen van deze groep eten het ontbijt, de lunch en het diner op de eerste groep. De overige eetmomenten worden voorbereid in de keuken en door de PM`er meegenomen naar de tweede leefruimte.

De leefruimte heeft diverse wisselende speelhoeken. Een boekenhoek, een keukentje en een grote grondbox bieden mogelijkheden voor spel.

Er is veel samenspel tussen de eerste en tweede groep mogelijk door het open deuren beleid.

Via deze leefruimte kan men naar de verschoonruimte met het kinder-sanitair en aangrenzend de hal naar de slaapkamers.

In deze leefruimte bevinden zich openslaande deuren naar de buitenspeelruimte waar de kinderen gezamenlijk spelen.

Peutergroep 1 in leefruimte 3: Peuterspeelzaal voor 16 kinderen in de leeftijd 2-4 jaar

Deze groep peuters maken gebruik van de 3de leefruimte. In deze leefruimte bevindt zich een kleine keuken. De fruit en broodmaaltijden nuttigen de kinderen in deze groep. Het ontbijt en de warme avondmaaltijd wordt gezamenlijk in de 1ste leefruimte gegeten.

Via deze leefruimte kan men naar de hal met de slaapkamers. In uitzonderlijke gevallen maken de peuters gebruik van deze slaapkamers. Maar veelal zullen zij gebruik maken van de slaapkamers op de eerste verdieping voor het rustuurtje.

In deze leefruimte bevindt zich de doorgang naar het kinder-sanitair.

De peutergroep wordt gescheiden van leefruimte 2 door wand met een deur en groot raam.

In deze leefruimte bevinden zich ook de openslaande deuren naar de buitenspeelruimte waar de peuters met de andere kinderen van Kinderrijkhuis zullen samen spelen.

De peutergroep is ingericht met materialen die geschikt zijn voor de aanwezige peuters en de indeling van de ruimte zal met de thema's mee veranderen.

In de peutergroep is een gezamenlijke start van beide peutergroepen aan het begin van de dag. Gedurende de dag zijn er diverse momenten waarop er een samenwerking tussen de peutergroepen is tijdens de themagerichte activiteiten.

De peutergroepen hebben een intensieve samenwerking met de kleutergroep van basisschool de bolster. Maandelijks bezoeken de peuters de kleutergroep voor een activiteitenprogramma van 2 uurtjes.

De peutergroepen volgen het zelfde themaprogramma als de kleuters van de bolster.

Peutergroep 2 op de boven verdieping Peuterspeelzaalgroep voor 12 kinderen in de leeftijd 2-4 jaar.

De vraag naar peuteropvang is groot. Dat heeft Kinderrijkhuis begin 2020 doen besluiten om een tweede peutergroep te openen op de bovenverdieping. Vanaf schooljaar 2020-2021 heeft de peutergroep een eigen leefruimte op de bovenverdieping. Het voormalige appartement is ingericht voor de opvang van maximaal 12 peuters en voorzien van alle faciliteiten die hiervoor nodig zijn.

De peuters die gebruik maken van deze tweede peutergroep starten de dag in de derde leefruimte gezamenlijk met de peuters uit deze groep. Na de opstart gaan de peuters rond 8.30 naar de bovenverdieping met hun vaste PM'er voor het dagprogramma.

Het dagprogramma vindt plaats in de eerste leefruimte op de bovenverdieping. De keuken wordt gebruikt voor de fruit en broodmaaltijd, de slaapkamer met

aankleedtafel bied de peuters rust tijdens het middagdutje. De leefruimte bied veel uitdaging tot spel door de diverse speelhoeken. De speelhoeken worden ingericht naar het thema wat gevolgd wordt.

De peutergroepen hebben een intensieve samenwerking met de kleutergroep van basisschool de bolster. Maandelijks bezoeken de peuters de kleutergroep voor een activiteitenprogramma van 2 uurtjes.

De peutergroepen volgen het zelfde themaprogramma als de kleuters van de bolster.

Tijdens de schoolvakanties of feestdagen zal alleen bij voldoende animo de tweede peutergroep open zijn. De kinderen van de tweede peutergroep worden indien de BKR het toelaat samengevoegd met peutergroep 1 op de beneden verdieping.

Aan het eind van de dag gaan de peuters met hun vaste PM`er naar de beneden verdieping voor het nuttigen van de gezamenlijke avond maaltijd.

Buitenschoolse opvang:

Kinderrijkhuis bied verschillende vormen van BSO.

Voorschoolse opvang: De kinderen die gebruik maken van de voorschoolse opvang worden welkom geheten in de eerste leefruimte op de beneden verdieping. Veelal zullen zij gebruik maken van de ontbijtservice gezamenlijk met kinderen uit de andere groepen in de eerste leefruimte. De ontbijtservice is mogelijk voor kinderen die tot 7.30 binnenkomen.

Na het ontbijt (of bij een latere binnenkomst) gaan de BSO kinderen spelen. Zij spelen in de tweede en derde leefruimte samen met de KDV kinderen. Uiteraard is er ook de mogelijkheid om buiten te spelen. Een potje voetbal of even schommelen voor schooltijd bijvoorbeeld. Tijdens de voorschoolse opvang spelen en leren de BSO kinderen met de KDV kinderen samen. Tijdens dit samenspel wordt de sociale ontwikkeling van de kinderen bevordert door de interactie tussen de verschillende leeftijden. Deze werkwijze vraagt van de PM`ers dat zij de emotionele veiligheid van de kinderen bewaken. In elke groepsruimte is minimaal 1 PM`er aanwezig, zij houd het toezicht over de kinderen en de activiteiten die ondernomen worden.

Rond 8.00uur worden de BSO kinderen voorbereid op het vertrek naar school. Zij ronden de activiteit van de ochtend af en maken zich klaar voor school. Per bus – bakfiets worden de kinderen naar hun basisschool gebracht door de PM`er of vrijwilliger.

Na schoolse opvang:

De BSO kinderen worden na schooltijd met de bussen – bakfietsen op school opgehaald door de PM`er of vrijwilliger.

De BSO kinderen starten na schooltijd gezamenlijk in de leefruimte op de 1ste verdieping. Doordat de scholen op verschillende tijdstippen uit zijn is er voor gekozen om de kinderen de middag te laten starten in de gezamenlijk leefruimte. De kinderen worden opgevangen door de vaste PM`er. Zij is het aanspreekpunt voor de kinderen en ouders.

De eerste BSO ruimte is een voormalig appartement en daardoor van alle gemakken voorzien. De keuken is geschikt voor diverse kook activiteiten.

In de leefruimtes worden de diverse speelhoeken ingericht naar de speelleer behoefte van de kinderen. De leefruimtes van de buitenschoolse opvang hebben geen vaste inrichting. De speel, knutsel en ontspan hoeken worden ingericht naar de

behoeften van de kinderen. Samen met de kinderen wordt bekeken waar behoefte aan is. Gaan de kinderen knutselen, dan worden de tafels bij elkaar gezet. Is er behoefte om te chillen, dan worden de grote banken en zitzakken bij elkaar gezet in een knusse opstelling.

De 2de en 3de BSO ruimte wordt gebruikt wanneer daar behoefte aan is. Dit kan zijn i.v.m. het aantal kinderen dat opgevangen wordt in de BSO. Ook kan het prettig zijn om een groep te splitsen in het belang van de aanwezige kinderen bijvoorbeeld bij het uitvoeren van activiteiten.

De tweede BSO ruimte bevindt zich ook op de eerste verdieping grenzend aan de eerste leefruimte van de BSO en bereikbaar via de hal. In de leefruimte is een kleine keuken. De rest van de ruimte is in te delen naar wens van de kinderen en PM`ers zodat deze altijd aansluit bij de gekozen activiteit.

De derde BSO ruimte bevindt zich op de eerste verdieping aan het begin van de hal. In deze speelruimte is een ballenbak aanwezig en kunnen de kinderen hun energie kwijt. De ruimte biedt mogelijkheid tot diverse actieve activiteiten.

Deze ruimte wordt in het begin van de middag gebruikt door de peuters voor een rust uurtje. Tevens kan de ruimte ook door de KDV kinderen worden gebruikt voor activiteiten.

De BSO kinderen bereiken de buitenruimte via de trap aan het eind van de hal. Tijdens het betreden van de buitenruimte gaan zij niet buiten het hekwerk. In de buitenruimte ontmoeten de BSO kinderen de KDV kinderen en spelen zij samen.

De BSO groep kan ook gebruik maken van de omgeving buiten het hekwerk. Onder begeleiding van de PM`er mogen de kinderen op het grasveld bij het klimrek, het voetbalbord of de pingpong tafel spelen.

Tijdens schoolvakanties en studiedagen (of afwijkende schooltijden) is er de mogelijkheid om de BSO kinderen de gehele dag op te vangen. In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat de BSO kinderen bij de peutergroep worden samen gevoegd. Dit kan alleen wanneer de BKR en groepsruimte dit toelaat. Dit zal altijd in overleg met de ouders gaan.

De Buitenruimte

De grote buitenruimte geeft de kinderen de mogelijkheid om de grove motoriek te ontwikkelen. De buitenruimte is omheind met een hekwerk. De buitenruimte wordt gedeeld door de groepen. Deze vorm van **Samen spelen en samen leren** biedt mogelijkheden en uitdagingen voor de PM`er. Zij zal ten allen tijden toezicht houden op de kinderen uit haar groep. Maar ook zal er gezamenlijk toezicht zijn op de complete groep kinderen. Dit vraagt extra aandacht van de PM`er, zodat de kinderen de sociale competenties tijdens het buitenspelen kunnen ontwikkelen.

Bij de indeling van de buitenruimte is rekening gehouden met de behoefte van de kinderen.

Er is een groot deel verhard, dit deel grenst met een overkapping aan de leefruimtes op de benedenverdieping en is afgeschermd met een hekwerk. Het verharde gedeelte is uitermate geschikt voor fietsen, skeeleren of het oefenen van de kleinste kinderen in de loopstoelen. In het verharde deel is een groot schaduwdoek aanwezig om indien gewenst schaduw te creëren. Grenzend aan dit eerste speelgedeelte bevindt zich de opslag van het speelgoed. Dit deel is afgeschermd met een poort.

Aan het verharde deel bevindt zich het kleine grasveldje met speeltoestellen die geschikt zijn voor de kleinste kinderen. Hier is ook ruimte voor de baby's om op ontdekking te gaan in het gras.

Het grote grasveld biedt veel mogelijkheden. Door de grote open ruimte is er voldoende ruimte om diverse balspellen te doen. Ook het klimrek, de schommels en trampoline zorgen voor de nodige in- en ontspanning bij de kinderen en PM'ers. Mocht deze grote buitenruimte toch niet voldoende uitdaging bieden voor de kinderen dan is het mogelijk om buiten het hekwerk het speeltoestel of voetbalbord te gebruiken voor activiteiten. Ook het educatieve park achter het dagverblijf kan worden bezocht door de kinderen onder begeleiding van de PM'er.

Naast de buitenruimte bevindt zich de dierenweide. Kinderen mogen onder begeleiding de dieren voeren, verzorgen en aaien. Kinderen leren hier op een ongedwongen manier respectvol om te gaan met de dieren.

3.3 Open deuren beleid

De speerpunten **Samen spelen** en **Samen leren** staan centraal in het open deuren beleid.

Kinderrijkhuis werkt met een open deuren beleid. Dat betekent dat de deuren tussen de groepen soms letterlijk open staan. Het is geen natuurlijke situatie om de hele dag in één ruimte te spelen. Dat geldt des te meer naarmate de kinderen ouder zijn. Hun blikveld verruimt zich en één ruimte geeft hen te weinig uitdaging en exploratieruimte. Daarom geven pedagogisch medewerkers kinderen regelmatig de gelegenheid om de omgeving buiten hun eigen groepsruimte te verkennen. Dit kan buitenspellen zijn, maar ook in de groepsruimtes van de andere kinderen. Als hierbij ook een ontmoeting met de kinderen van andere groepen wordt 'geregeld', spreken we van opendeurenbeleid.

Definitie: Opendeurenbeleid is een pedagogische methode waarbij kinderen structureel de gelegenheid krijgen om buiten de eigen groepsruimte met kinderen van andere groepen te spelen en leren.

Kinderen krijgen zo de kans om een kijkje te nemen in de andere groep. Een nieuwe ruimte biedt weer nieuwe uitdagingen om de ontwikkeling verder te stimuleren. Voor de jongste kinderen is het een uitdaging om te leren van de grotere kinderen. Terwijl de grote peuter en BSO-kinderen op hun beurt ook veel kunnen leren van de omgang met jongere kinderen. Door met elkaar te spelen ontwikkelen kinderen zich op het gebied van sociale interactie. Een open deuren beleid is een invulling van kindgericht werken. Doordat er ingespeeld wordt op de beleefwereld van de kinderen uit de verschillende groepen ontstaat interactie en wordt het basisdoel, "het bevorderen van de sociale competentie bereikt".

Kinderrijkhuis vindt het belangrijk om het open deuren beleid in te zetten om de interactie tussen de verschillende leeftijdsgroepen te stimuleren. Het bevorderen van de morele competentie, de overdracht van waarden en normen wordt gestimuleerd door de interactie tussen verschillende groepen.

Het ontbijt en diner van alle aanwezig KDV en BSO kinderen vindt plaats in de eerste leefruimte. Tijdens de maaltijden is er veel interactie tussen de kinderen en PM'ers. Kinderen die geen gebruik maken van de maaltijden aan het begin en eind van de dag, maar wel aanwezig zijn worden in de tweede en derde leefruimte opvangen door de vaste PM'ers.

Alle KDV en BSO kinderen zullen via de hoofdingang het dagverblijf binnenkomen.

Gedurende de start van de dag, tot ongeveer 8.00/8.15uur spelen de kinderen van verschillende KDV en BSO groepen samen. Na deze start van de dag worden de BSO kinderen naar school gebracht. De KDV kinderen gaan naar de eigen stamgroep met de vaste PM`ers. De deuren worden dan letterlijk gesloten. Meerdere malen per dag vind er in overleg een open deuren moment plaats om de interactie tussen de verschillende groepen te stimuleren. Dit altijd onder begeleiding van de PM`ers die de veiligheid en pedagogische kwaliteit bewaken.

Het samenspel tussen kinderen van verschillende leeftijden bied de mogelijkheid alle vier de basisdoelen te stimuleren. Deze werkwijze draagt bij aan de emotionele veiligheid van de kinderen doordat het kind samen met broertjes/zusjes de dag kan starten. Tijdens het samenspel in de groepsruimtes worden de persoonlijke, sociale en morele competenties van de kinderen gestimuleerd.

Alle stamgroepen en activiteitenruimtes zijn met elkaar verbonden. Door simpelweg de deuren open te zetten, kunnen kinderen op ontdekkingsreis gaan of bij de burens op bezoek. De veiligheid van de kinderen wordt door goede werkinstructies gewaarborgd. Daarbij wordt uiteraard rekening gehouden met onder meer de leeftijd van de kinderen en de leeftijdsopbouw van de groep die ze verlaten en betreden. De pedagogisch medewerkers houden vinger aan de pols: ze zien toe op de fysieke veiligheid van het kind, maar ook op zijn emotionele welbevinden. Ook is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker de kinderen laat wennen aan alle ruimtes en hen, zeker in het begin, soms letterlijk over de drempel begeleidt naar de nieuwe speelruimtes of de speciale activiteiten in het gebouw.

Opendeuren situaties waarin de kinderen van groep 1 en 2 interactie hebben en mogelijk hun eigen groep verlaten zijn:

Tijdens het vrij spel. De deur tussen de ruimtes zal open blijven en kinderen mogen zelf de keuze maken in welke ruimte zij spelen en met wie. Deze situatie vind veelal plaats aan het begin en eind van de dag.

Tijdens georganiseerde activiteiten zoals een knutselactiviteit of muziekactiviteit kan een deel van de kinderen van groep 1 naar groep 2 gaan om deel te nemen aan de activiteit.

Voor de eet momenten worden alle kinderen van groep 1 (vanaf c.q. 1.5 jaar) naar de tweede ruimte begeleid. Daar bied de PM`er een spel/lees/muziek activiteit aan. De aanwezige kinderen worden om beurten begeleid door de PM`ers tijdens het verschoonmoment. In de eerste ruimte zal de PM`er de tafels gereed maken voor de maaltijd. De broodmaaltijden worden door groep 1 en 2 gezamenlijk in de eerste ruimte genuttigd. Na de maaltijd worden de kinderen naar de tweede groepsruimte begeleid waar een deel van de kinderen wordt voorbereid op het middagdutje.

De taakverdeling is zo dat van elke groep 1 PM`er de kinderen naar bed begeleid. En tevens van elke groep minimaal 1 PM`er aanwezig is op de groep om de totale groep te begeleiden.

De eerste groepsruimte wordt op dat zelfde moment schoongemaakt. Zodat deze weer veilig te gebruiken is door de kinderen.

Tijdens uitjes verlaten kinderen hun vaste stamgroep. Hiervoor gelden de richtlijnen die beschreven staan in het veiligheid en gezondheidsbeleid.

De peuters gebruiken leefruimte 3 op de begane grond en de leefruimte op de eerste verdieping als hun vaste stamgroep. Zij hebben een eigen dagprogramma waardoor er minder gebruik wordt gemaakt van het opendeurenbeleid tussen groep 1 en 2. Tijdens het buitenspelen is er volop interactie tussen de peuters en de kinderen van de KDV groepen en BSO groepen.

De beide peutergroepen starten de dag gezamenlijk in leefruimte 3. De peuters die gepland staan in peutergroep 2 gaan na de opstart met hun vaste PM`er naar de bovenverdieping om daar het dagprogramma te volgen. Aan het eind van de dag zal peutergroep 2 met de PM`er weer samenvoegen met de peutergroep op de begane grond.

De peutergroepen volgen de zelfde thema`s en hebben gezamenlijke activiteiten. Er zal tussen de peutergroepen tijdens geplande activiteiten interactie plaatsvinden. De taakverdeling tijdens deze activiteiten wordt door de PM`ers van de peutergroep afgestemd.

De buitenschoolse opvang vind na schooltijd plaats op de eerste verdieping. Tijdens de voor schoolse opvang verblijven de BSO kinderen op de begane grond zoals beschreven word bij 3.1. Tijdens deze momenten zit een deel van de kinderen aan tafel voor de maaltijd. De kinderen die niet mee eten worden opgevangen in de overige twee leefruimtes onder begeleiding van de PM`ers.

Tussen de twee BSO groepen is een intensief open deuren beleid. Maar niet zonder richtlijnen. De kinderen starten na schooltijd in de eerste BSO leefruimte. Wanneer de groep compleet is of wanneer het eerder wenselijk is worden de kinderen begeleid naar de tweede en indien wenselijk derde leefruimte. In de ruimtes is een divers activiteiten aanbod. De kinderen zijn vrij om te kiezen aan welke activiteit zij deelnemen. Alle activiteiten worden begeleid door de PM`ers. Aan het eind van de middag begeven de nog aanwezige kinderen zich naar de eerste leefruimte om gezamenlijk de dag af te sluiten.

4) Organisatie

Kinderrijkhuis is ontstaan uit de passie van Mieke, zorgen voor kinderen. Jaren geleden is zij begonnen als oppasmoeder, later werd zij officieel gastouder in haar woonhuis. Door de goede verhalen van de ouders werd het steeds drukker bij Mieke. De stap richting een nieuwe droom werd gezet. Een dagverblijf waar veel kindjes met plezier komen spelen. Dochter Nienke sloot zich aan bij Mieke. En er werd gestart met de bouw van Kinderrijkhuis.

Op 1 april 2014 opende Kinderrijkhuis de deuren van het mooie nieuwe gebouw. Dochter Dorien volgde de zelfde passie en kwam ook bij Kinderrijkhuis werken.

Kinderrijkhuis is een VOF. Mieke, Nienke en Dorien Langen zijn hoofdverantwoordelijk en regelen het reilen en zeilen achter de schermen.

De kinderopvang is een sector die volop in beweging is. Nieuwe inzichten zorgen voor nieuwe wetten op het gebied van beleid. Ook de opleidingseisen van de pedagogisch medewerkers zijn constant in ontwikkeling. Kinderrijkhuis volgt deze ontwikkelingen op de voet en anticipeert hierop, zodat de organisatie voldoet aan de wetten zoals deze zijn opgenomen in de wet kinderopvang.

4.1 Personeelsbeleid

De PM`er vormt de spil van de proceskwaliteit. Door het inzetten van de interactievaardigheden zoals beschreven in hoofdstuk 6, begeleidt zij de kinderen bij interacties met hun omgeving in de opvang. De pedagogische kaders uit hoofdstuk 2 zijn een hulpmiddel bij het versterken van de pedagogische kwaliteit.

De houding van de PM`er

Kinderrijkhuis vindt het belangrijk dat de PM`ers een open en positieve houding hebben naar alle kinderen, waardoor het kind de eigen ontwikkeling kan doormaken. De PM`er zorgt mede voor een vertrouwde en stimulerende sfeer.

Belangrijk in de benadering van de PM`ers is dat zij kunnen variëren in hun gedrag en zowel stimulerend, begeleidend, corrigerend, sturend als ook afwachtend kunnen zijn.

We laten op een positieve manier merken dat we betrokken zijn bij het kind, “we zijn er” voor het kind, proberen ons in het kind te verplaatsen. Zo voelt een kind dat het op de PM`er terug kan vallen. Daar waar mogelijk zullen de PM`ers mee doen met de diverse activiteiten. De PM`er draagt zorg voor een prettige sfeer, waarin het kind zich welkom voelt en op zijn gemak is, zodat het zich “thuis” voelt. Voor de baby’s en jongere kinderen gaat dit veel samen met de zorgtaken, bij de oudere kinderen zal de PM`er bijvoorbeeld vragen stellen, grapjes maken of een aai over de bol geven. Humor en met elkaar plezier maken speelt hierin een grote rol. Met het kind praten gebeurt zoveel mogelijk op ooghoogte van het kind: Dit betekent vaak letterlijk “door de knieën gaan” om op gelijke hoogte met het kind te zijn.

De kenmerken van de structurele kwaliteit van de organisatie betreft allerlei randvoorwaarden die van invloed zijn op de dagelijkse verzorging en opvoeding van de kinderen.

Opleidingseisen en kwaliteiten

De opleidingseisen van de PM`er zijn wettelijk vastgesteld. Kinderrijkhuis geeft de voorkeur aan diversiteit van PM`ers binnen het team, zodat de medewerkers elkaar aan kunnen vullen en zo de pedagogische kwaliteit kunnen versterken. Deze diversiteit uit zich in verschil in leeftijd, ervaring en opleidingen.

Het team van Kinderrijkhuis bestaat uit gemotiveerde pedagogisch medewerkers. Zij hebben allen een opleiding gedaan met pedagogische achtergrond. De PM`ers volgen de laatste ontwikkelingen in de branche op de voet. Zij worden geïnformeerd door de houders over veranderingen binnen de kinderopvang. Het opleidingsplan biedt de PM`ers de kans om zich in hun vakgebied te blijven ontwikkelen. Diverse scholingen worden aangeboden op het gebied van baby`s, peuters en BSO-kinderen. Alle medewerkers van Kinderrijkhuis beschikken over het eerste hulp bij ongelukken (EHBO) voor kinderen diploma en enkele hebben hier het bedrijfshulpverlening (BHV) diploma aan toegevoegd. Kinderrijkhuis vindt het belangrijk dat de PM`ers weten hoe te handelen in noodsituaties.

Naast deze belangrijke cursussen volgen wij met het hele team regelmatig bijscholingscursussen, zodat wij up-to-date blijven van de laatste ontwikkelingen in ons vakgebied.

De opleidingen en geplande cursussen staan beschreven in ons opleidingsplan

Teamoverleg

Dagelijks vindt er intensief overleg plaats tussen de diverse PM`ers. Dit overleg is vooral praktisch en gaat over de dagelijkse taken. Een maal per twee maanden vindt

het teamoverleg plaats. Daarin worden de ontwikkelingen van de kinderen en de groepsdynamiek besproken. Een andere terugkerend thema in de teamvergaderingen is het pedagogisch beleid van Kinderrijkhuis en hoe dit dagelijks wordt vertaald naar de praktijk. In 2020 is het team overleg uitgebreid met een periodiek overleg in het team per groep. Dit om nog specifiek in te kunnen gaan op de groepsontwikkelingen.

Pedagogisch coach

In het najaar van 2018 is Kinderrijkhuis gestart met de samenwerking met de pedagogisch coach. Carly van “Welkom Welzijn” begeleidt de PM`ers in de ontwikkeling van hun kwaliteiten en leerpunten. Zij begeleidt ook het team proces om de kwaliteit van de geboden opvang bij Kinderrijkhuis te behouden.

De PM`ers worden gecoacht door de pedagogisch coach op de werkvloer. Zij observeert en adviseert de PM`er zodat zij zichzelf kan blijven ontwikkelen. De pedagogisch coach organiseert themabijeenkomsten waarin de PM`ers zich verder verdiepen in de theorie van de pedagogiek en hoe deze toepasbaar is binnen de visie van de organisatie.

Pedagogisch beleidsmedewerker

Per 1 januari 2019 werkt Kinderrijkhuis met de beleidsmedewerker. Nienke heeft zich laten scholen tot beleidsmedewerker. De taken van de beleidsmedewerker zijn gericht op het opstellen van de documenten die het beleid van Kinderrijkhuis beschrijven.

Deze documenten zijn allen inzichtelijk en opvraagbaar bij Kinderrijkhuis.

De beleidsdocumenten zijn geen statische documenten. Het zijn documenten die meerdere malen per jaar worden geëvalueerd en worden aangepast naar de laatste nieuwe inzichten en eisen m.b.t. het bieden van verantwoorde opvang.

Een andere taak van de beleidsmedewerker is om het beleid door te voeren in de praktijk. Ook de contacten met GGD en Gemeente worden door de beleidsmedewerker onderhouden.

VOG

Alle PM`ers, Stagiaires en andere volwassenen (Tuinman, chauffeurs en schoonmaakster) die betrokken zijn bij Kinderrijkhuis beschikken over een verklaring omtrent gedrag met continue screening.

Zij zijn ingeschreven in het personenregister kinderopvang en gekoppeld aan Kinderrijkhuis.

Voertaal (3F taalniveau)

De voertaal van Kinderrijkhuis is Nederlands. Alle PM`ers spreken correct Nederlands tegen de kinderen.

De PM`ers die nog niet in het bezit waren van het 3F taalniveau hebben in de zomer van 2020 de verplichte scholing gevolgd om te voldoen aan deze eis uit de wet IKK.

Kinderen van buitenlandse afkomst worden in het Nederlands aangesproken door de PM`ers.

Mocht het voor de kinderen belangrijk zijn dat zij (tijdelijk) in het Engels worden aangesproken dan zal dit door de PM`ers worden gedaan.

Mentorschap

Kinderrijkhuis vindt het belangrijk dat kinderen en ouders een vast aanspreekpunt hebben om hun zorgen te delen. Het is belangrijk dat de mentor van het kind op de hoogte is van bijzonderheden over het kind en evt. de thuissituatie, zodat het kind goed begeleid kan worden.

De mentoren werken als pedagogisch medewerker op de groep van het kind. Dit heeft als belangrijkste voordeel dat de mentoren het kind en zijn behoefte kent.

Zoals eerder beschreven zijn Mieke, Nienke en Dorien de hoofdverantwoordelijken. Zij zijn daarom ook de mentoren van de kinderen.

Wat houdt dat in:

- De mentoren voeren het intake gesprek en zullen tijdens de wenperiode het kind begeleiden.
- De PM`ers komen met hun zorgen over kinderen bij de mentoren. De mentor neemt de leiding bij het in kaart brengen van de informatie rond de zorgvraag.
- Zijn er belangrijke zaken naast de dagelijkse overdracht die met de ouders besproken moeten worden, dan voeren de mentoren dit gesprek.

Denk hierbij aan het bespreken van de observaties, vermoedens van ontwikkelingsachterstanden enz.

Jaarlijks worden ouders van zowel de dagopvang als de BSO vrijblijvend uitgenodigd voor een kort gesprekje over het welbevinden en de ontwikkeling van hun kind.

Ook vanuit de ouders is het belangrijk dat zij met hun vragen bij de mentoren terecht kunnen. Bijvoorbeeld zorgen over het welbevinden, de overgang naar andere groepen of andere zorgen. De ouders kunnen ten alle tijden bij de mentoren terecht voor een korte vraag of een uitgebreid gesprek.

Een gesprek kan plaatsvinden op initiatief van ouders, verzorgers, kinderen of het Kinderrijkhuis.

Tijdens het intake gesprek zal aan ouders de werkwijze van de mentoren worden uitgelegd. Ook staat dit beschreven in ons informatie boekje.

4.2 Stabiliteit op de groep:

Kinderrijkhuis werkt met vaste PM`ers. Zij werken op vaste dagen op vaste stamgroepen. Uiteraard zijn er tal van scenario's waar van het vaste rooster moet worden afgeweken. Ziekte, vakanties of ander verlof kan zorgen voor wisselingen in het vaste rooster.

In dergelijke gevallen zal een van de andere vaste PM`ers de plaats innemen.

De vaste oproepkrachten zijn nauw betrokken bij de organisatie.

Vier ogen beleid

Het vier ogen beleid houdt in dat de PM`ers en stagiaires altijd gehoord of gezien moeten worden door een andere volwassenen wanneer zij in het bijzijn van de kinderen zijn.

Wij hebben open speel en leefruimtes en daardoor is het "toezicht" op de collega's gewaarborgd. Onze verschoonruimte is open zodat de kinderen en PM`ers gezien en gehoord kunnen worden.

Op de slaapkamers hebben wij een camerasysteem, het grote scherm bevindt zich in de eerste groepsruimte. De camera beelden van de slaapkamers kunnen op de groepen worden gezien via de speciale app op de iPad.

Ook de omgeving van het dagverblijf wordt met camera's bewaakt. Kinderrijkhuis draagt er zorg voor dat PM'ers ten alle tijden een beroep kunnen doen op een andere volwassenen in geval van nood. Indien het kind aantal het toelaat dat een PM'er alleen op de groep staat wordt het vier ogen beleid als volgt gewaarborgd. De PM'er zal indien aanwezig ondersteund worden door een stagiaire. Zijn er op de zelfde verdieping groepen aanwezig dan zal de PM'er worden gehoord en of gezien door de PM'er uit de andere groep. In uitzonderlijke gevallen zal er een beroep worden gedaan op de achterwacht voor het waarborgen van het vier ogen beleid.

Beroepskracht-kind-ratio

Op alle groepen wordt de beroepskracht-kind-ratio gehanteerd zoals vastgelegd in de ministeriële Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen. Het Beroepskracht-kind-ratio wordt regelmatig gecontroleerd via de rekentool op www.1ratio.nl

Aandacht voor kinderen is belangrijk. Het is onmogelijk om de juiste aandacht te geven wanneer een PM'er te veel kinderen onder haar hoede heeft. Naast de richtlijnen die vastgesteld zijn hebben wij bij Kinderrijkhuis ook eigen richtlijnen waar rekening mee gehouden wordt tijdens het indelen van de PM'ers op de groepen. Welke specifieke aandacht heeft het kind nodig? De rekentool is gebaseerd op de leeftijd van het kind. Voor ons is het ook belangrijk om te kijken naar het kind. Er zijn tal van situaties te bedenken waarin kinderen extra aandacht nodig hebben. De wienperiode in de opvang, de overgang naar een andere groep, eenkennigheidsfase, of andere situaties waarin een kind extra aandacht nodig heeft. Het is dan belangrijk dat het beroepskracht-kind ratio het toelaat om deze extra aandacht te kunnen geven aan het kind.

Buiten de regel: Als de stamgroep tijdens bepaalde activiteiten wordt verlaten, gelden dezelfde beroepskracht-kind-ratio's. Er gelden geen regels voor activiteiten buiten het gebouw (uitstapjes). Een veelgebruikte afspraak is echter dat er evenveel volwassen handen/ogen als kinderen meegaan. Kinderrijkhuis noteert de namen van de PM'ers en kinderen die het terrein verlaten, zodat bij noodgevallen altijd inzichtelijk is welke personen zich buiten het terrein bevinden.

3-uursregeling

Het is toegestaan per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de PM'er/kind ratio.

Hiervoor gelden de volgende wettelijke voorwaarden:

- *In totaal moet minstens de helft van het benodigde aantal beroepskrachten aanwezig zijn.*
- *Altijd dient er minstens één beroepskracht plus een achterwacht aanwezig te zijn.*
- *Vóór 9.30 uur en na 16.30 uur mag de afwijking van de beroepskracht-kind-ratio niet langer duren dan anderhalf uur aaneengesloten.*

In overleg met de PM`ers is afgesproken dat er aparte pauzeruimte en tijden zijn. Op de rustige momenten op de dag is er gelegenheid om de groep te verlaten, een korte afspraak buiten de deur te plannen of een momentje rust te nemen. Eten en drinken doen de PM`ers met de kinderen tegelijk aan tafel, omdat “zien eten doet eten” een feit is.

Bij Kinderrijkhuis geven wij op de volgende wijze invulling aan de 3 urenregeling

De tijden waarop het voor kan komen dat het BKR afwijkt:

`S morgens tussen 7:00 & 8:00 uur

- Er zijn dan minimaal 2 PM`ers aanwezig
- Kinderen die gebracht worden ontbijten gezamenlijk in de eerste ruimte

De pauze tijden zijn tussen 10:30 – 11:00 & 13:00 – 13:30

Op deze momenten slapen veel kinderen waardoor niet alle handen nodig zijn op de groep.

Mocht er een noodgeval zijn en de PM`ers die pauze hebben zijn niet in het gebouw aanwezig dan wordt een PM`er van de andere groep gevraagd. In extreme noodgevallen wordt de achterwacht gebeld.

Niet alle PM`ers maken gebruik van de pauzes. Het is aan de PM`ers of zij behoefte heeft aan de pauze. Dit wordt onderling in het team tijdens de werkdag afgestemd.

`S middags tussen 13:45 & 14:45 uur

- Op dit tijdstip worden de BSO kinderen uit school gehaald door de PM`ers
- Op dit moment van de dag slapen veel van de kinderen daardoor is er gelegenheid om de BSO groep te ondersteunen middels het ophalen van kinderen.

4.3 Stagiaires

Stagiaires van diverse opleidingen krijgen de kans om hun praktijkervaring op te doen binnen Kinderrijkhuis. Zij staan boventallig op de groep en worden alleen voor ondersteuning en opleidingsgerichte doelen ingezet.. Wel leren zij de taken die bij het beroep van de pedagogisch medewerker horen. Zij voeren deze taken uit onder toezicht van de PM`er

De stagiaires volgen een gerichte MBO opleiding PW-niveau 2/3 of 4. Ook kunnen stagiaires HBO pedagogiek voor praktijk ervaring terecht bij Kinderrijkhuis.

Een uitzondering voor de inzet van stagiaires is als een stagiaire reeds in het bezit is van haar niveau 3 diploma. En zij studeert door. Dan zal zij tijdens haar praktijken bij Kinderrijkhuis niet boventallig worden ingepland.

In het akkoord IKK is afgesproken dat maximaal 33% van het totaal aantal benodigde beroepskrachten volgens de beroepskracht-kind ratio mag bestaan uit stagiaires en beroepskrachten in opleiding.

Van stagiaires wordt een verklaring omtrent het gedrag gevraagd voor aanvang van de stage. Zij schrijven zich in het personenregister kinderopvang in en worden gekoppeld aan Kinderrijkhuis. Zodra de stage afgelopen is zal Kinderrijkhuis de stagiaire weer ontkoppelen.

Het heeft onze voorkeur om maximaal 1 stagiaire per groep te plaatsen. Daarnaast kan het sporadisch voorkomen dat er een snuffel stagiaire als tweede stagiaire ingezet wordt in een groep.

Wij bieden snuffelstagiaires van de middelbare school de kans om kennis te maken met het beroep van leiding in de kinderopvang.

De stagiaires worden allemaal begeleid op de groep door ervaren PM`ers. Tijdens de begeleiding wordt rekening gehouden met de opleidingsfase waarin de student zich bevindt.

De taken van de stagiaires zijn afgestemd op het opleidingsniveau en de ervaring die de stagiaire in het verleden heeft opgedaan.

Een snuffelstagiaire zal vooral meelopen met de leiding en “snuffelen” wat het beroep kinderopvang inhoud.

Enkele taken die zij uit zal voeren zijn:

- Met de vaste leidster mee aan tafel om de kinderen te begeleiden tijdens het eten
- Met de vaste leidster mee naar de verschoonruimte om te kijken hoe de verzorgen van het kind plaats vind. De Snuffelstagiaire zal niet zelf een kind verschonen of naar bed brengen.
- Met de vaste leidsters de kinderen begeleiden tijdens activiteiten. bijvoorbeeld: Puzzelen, buitenspelen of een spel.

Een stagiaire die een beroepsgerichte opleiding volgt zal ook beroepsgerichte taken uitvoeren. Zij ondersteunen de leiding maar krijgen geen verantwoordelijkheid over de kinderen. Zij staan boventalig op de groep.

Tijdens de eerste periode van stage zal worden beoordeeld welke taken de stagiaire op welk moment uit kan gaan voeren. Dit is afhankelijk van de ervaring die de stagiaire eerder heeft opgedaan.

Enkele taken die zij kan uitvoeren zijn:

- De vaste leidster helpen tijdens activiteiten. Ook zal zij het initiatief kunnen nemen bij activiteiten. bijvoorbeeld met de kinderen gaan voetballen of knutselen (onder begeleiding en toezicht van de vaste leidster)
- Ondersteunen bij de verzorging van de kinderen. In het begin zal een stagiaire de kinderen onder begeleiding verzorgen of naar bed brengen. Verder in haar stage kan worden besloten dat toezicht houden door een vaste leidster voldoende is wanneer een kind wordt verzorgd door de stagiaire. (mits de leeftijd en gemoedstoestand van het kind het toelaat)
- Het klaarmaken van maaltijden kan door de stagiaires worden gedaan. Denk hierbij aan het maken van fruithapjes of het bereiden van de flesvoeding. (altijd onder toezicht van de vaste leidsters)

Uitzonderingen zijn BBL stagiaires. Zij worden op het moment dat zij daar klaar voor zijn ingezet op de groepen.

Alle stagiaires krijgen de kans om hun praktijk ervaring te vergroten. En indien gewenst de praktijkopdrachten gegeven door school uit te voeren.

4.4 Kosten en voorwaarden

Tarief:

Het uurtarief is € 8.15 per 1-1-2020

Dit tarief is voor alle soorten opvang, zowel BSO als KDV en voor de flexibele en vaste uren.

Ouders geven zelf de tijden van de opvang-dag aan via het systeem van Bitcare.

De opvang-dag en de betaling start op de opgegeven tijd of op het moment dat het kind het dagverblijf binnenkomt als dit eerder is.

De opvang-dag en de betaling eindigt op de opgegeven tijd of op het moment dat het kind het dagverblijf verlaat als dit later is.

Wij rekenen de opvanguren per kwartier.

Wijzigingen in opvangdagen of uren:

Wij vragen ouders om veranderingen in uren en of dagen op tijd door te geven via Bitcare

Wij hanteren een termijn van één week om de gereserveerde opvang kosteloos af te melden. Dat houdt in dat wij afmeldingen en wijzigingen uiterlijk één week voor de opvang-dag, liefst via Bitcare, van ouders ontvangen, anders zien wij ons genoodzaakt om de uren in rekening te brengen i.v.m. (personele)kosten.

Kinderen kunnen gebruik maken van vaste en flexibele opvanguren, het verschil willen wij hier graag duidelijk maken.

Vaste uren:

Dit zijn opvang-uren die door het jaar heen elke week op dezelfde dagen en uren worden ingevuld. Deze uren kunnen worden geannuleerd door tijdig verlof aan te vragen.

Flexibele uren:

Dit zijn opvang uren waarbij uiterlijk 4 weken voor het begin van de maand via Bitcare wordt doorgegeven op welke dagen en uren het kind gebruik gaat maken van de opvang.

Extra dagen

Opvang buiten de opgegeven dagen, dan vragen wij om dit ruim van tevoren aan te vragen, zodat wij u op tijd kunnen laten weten of er voldoende plaats is op de groep.

Wij zullen indien nodig extra personeel inplannen.

Voor de extra dagen gelden dezelfde regels en tarieven als voor de vaste en flexibele opvangdagen.

Vakantie:

In de vakanties kunnen de BSO kinderen de gehele dag opgevangen worden.

4.5 Communicatie met ouders

Open communicatie naar de ouders en kinderen is van groot belang. Deze wijze van communiceren draagt bij het aan gevoel van welbevinden van iedereen binnen de organisatie. Tijdens de diverse contactmomenten met ouders komt het belang van open communicatie naar voren.

Intake gesprek

Het eerste contact met ouders begint vaak met een mail of telefoongesprek over de mogelijkheden voor opvang bij Kinderrijkhuis. Naar aanleiding van dit eerste contact wordt het intake gesprek gepland. Tijdens dit gesprek krijgen de ouders een rondleiding bij Kinderrijkhuis. Een van de ouders zal de belangrijkste informatie van de organisatie overbrengen. Daarnaast is er voor de ouders ruimte om vragen te stellen. Aan het eind van het gesprek worden de wensen in kaart gebracht en indien mogelijk wordt de opvang tussen de ouders en Kinderrijkhuis afgestemd.

Overdrachtsmomenten

Voor een goed verloop van de gang van zaken is het noodzakelijk dat ideeën of zorgen over de kinderen worden uitgewisseld. De PM`er dient als aanspreekpunt voor de ouders. Ouders krijgen de gelegenheid om de PM`er te informeren over hun kind. De PM`er staat open voor deze opvattingen en past deze toe, voor zover mogelijk binnen het groepsverband. De PM`er krijgt tijdens het overdrachtsmoment informatie die zij kan gebruiken tijdens de interactie met het kind. Doordat de PM`er aansluit bij de beleefwereld van het kind zal het gevoel van welbevinden worden vergroot en kan het kind zich verder ontwikkelen

In de groepen hangt een whiteboard waarop de PM`ers noteren welke activiteiten de kinderen gedaan hebben die dag. Ouders vinden het prettig om te weten welke activiteiten hun kind gedaan heeft. Daarbij kan het ook als aanleiding tot een gesprek met en tussen ouders en kinderen leiden.

Oudergesprekken met de mentor

Oudergesprekken worden gehouden met ouders wanneer uitgebreidere informatie nodig is over het welbevinden of de ontwikkeling van het kind. Het initiatief voor een oudergesprek kan zowel vanuit de ouder als vanuit de organisatie worden genomen. De gesprekken worden gevoerd tussen de ouder(s) en de mentor van het kind. De mentor is het vaste aanspreekpunt voor het kind en de ouder.

Oudercommissie

Kinderrijkhuis heeft een actieve oudercommissie. De oudercommissie behartigt de belangen van de ouders. De directie heeft de plicht om de adviezen van de oudercommissie mee te nemen in de bedrijfsvoering. De totstandkoming, benoemingsprocedure, werkwijze, het adviesrecht en overige taken van de oudercommissie zijn vastgelegd in een modelreglement. Deze ligt ter inzage op het dagverblijf.

Tevredenheidsonderzoek

Jaarlijks houdt Kinderrijkhuis een tevredenheidsonderzoek onder zijn klanten. Ouders wordt gevraagd om (anoniem) de enquête in te vullen en indien van toepassing (schriftelijk) toe te lichten. Uiteraard is het voor ouders altijd mogelijk om tussentijds hun (on)tevredenheid te uiten.

Geschillencommissie

Klachten en ongenoegens van ouders worden uiterst serieus genomen. Dergelijke meldingen worden behandeld conform het klachtenreglement van de geschillencommissie. Ouders/verzorgers worden, indien nodig, door de ouders

geïnfomeerd over de klachtenprocedure. Kinderrijkhuis is aangesloten bij de geschillencommissie.

5) Het volgen en registreren van de ontwikkeling van het kind

De meeste kinderen in Nederland ontwikkelen zich zonder al te veel problemen tot autonome en sociale personen die een positieve bijdrage leveren aan de samenleving. Het is van groot belang om kinderen te volgen in hun ontwikkeling en om deze bevindingen in kaart te brengen. Zo leert de PM'er het kind goed kennen en kan zij achterhalen wat de behoeften van het kind zijn. Zodat zij haar aanpak kan afstemmen op de behoeften van het kind.

Het speerpunt **Aandacht voor de ontwikkelingen van de kinderen** staat centraal bij dit hoofdstuk.

Kinderrijkhuis beseft hoe belangrijk het is om in de eerste ontwikkelingsfasen van kinderen maatregelen te nemen als het vermoeden bestaat dat iets niet helemaal goed verloopt in de ontwikkeling. Wij gaan uiterst voorzichtig om met dergelijke vermoedens en beperken ons tot concrete observaties. Tijdens de observaties signaleren de PM'ers gedrag wat aanleiding kan geven voor verdere observatie. Naar aanleiding van de observaties kan de ouder het advies krijgen om contact te zoeken met een professional. De huisarts of het consultatiebureau kan de schakel zijn om de ouders door te verwijzen naar bijvoorbeeld een fysiotherapeut of logopedist. Daarnaast komt het ook voor dat ouders een "probleem" signaleren bij hun kind, hier twijfels over hebben en de PM'er om advies vraagt. Beide gesprekken met ouders zijn enkel adviserend, ouders maken zelf de keuze of ze hulp willen bij de ontwikkeling van hun kind en op welke wijze ze dit aanpakken.

Bij een vermoeden van verwaarlozing of mishandeling van het kind worden de stappen uit het afwegingskader en de meldcode kindermishandeling (2018) gevolgd. Deze ligt ter inzage op het dagverblijf.

Privacy beleid

Kinderrijkhuis hecht veel waarde aan de privacy van de kinderen, ouders en medewerkers. Hoe hier invulling aan wordt gegeven is te lezen in ons Privacy beleid. Deze ligt ter inzage op het dagverblijf.

5.1 Kind volgsysteem

Kinderrijkhuis registreert de bevindingen van de kind observaties in het kind volgsysteem. Elk kind heeft zijn eigen document waarin staat beschreven wat de bevindingen zijn uit de observatiemomenten. Dit is geen rapport waarin staat of het kind het goed of niet goed doet. Het is een objectief document wat beschrijft waar in de verschillende ontwikkelingsgebieden het kind zich bevindt.

Dagelijks noteert de PM'er in het observatie schrift zaken die zij heeft waargenomen bij het kind tijdens de opvangdag. Deze waarnemingen richten zich op de ontwikkeling van het kind op de diverse gebieden. Deze bevindingen worden in het teamoverleg besproken en kunnen aanleiding geven voor een uitgebreide observatie. Ook kan het voorkomen dat een andere professional of ouder een aanleiding geeft om het kind extra te observeren omtrent de ontwikkeling.

Er zijn een aantal vaste momenten voor de uitgebreide observatie. De mentor of vaste PM`er observeert het kind op de verschillende ontwikkelingsgebieden en brengt dit in het kind volgsysteem in kaart. De signalen die geregistreerd staan in het observatieschrift worden meegenomen tijdens het in kaart brengen van de kind ontwikkeling.

Kinderen worden op de volgende vaste momenten uitgebreid geobserveerd.

- Rond de eerste verjaardag van het kind: tijdens deze observatie zal veelal de groei in zijn motorische ontwikkeling en het welbevinden een rol spelen.
- Rond de tweede verjaardag van het kind en rond de vierde verjaardag van het kind. Deze observaties kunnen als overgangsobservatie worden meegenomen naar een nieuwe groep. (Peuterspeelzaal, buitenschoolse opvang of basisschool).
- Afscheidsobservatie: wanneer het kind Kinderrijkhuis zal verlaten zal de mentor nogmaals in het kind volgsysteem registreren waar het kind zich bevindt in de ontwikkeling.

De informatie uit het kind volgsysteem wordt met de ouders besproken tijdens de jaarlijkse oudergesprekken. Het doorgeven van informatie uit het kind volgsysteem aan een basisschool of andere instantie zal niet door Kinderrijkhuis worden gedaan. Het uitwisselen van gegevens naar derde wordt door de ouders verzorgd.

6) Interactie vaardigheden in de praktijk

Kinderrijkhuis biedt opvang aan kinderen in verschillende leeftijdscategorieën. Door de interactie tussen deze verschillende leeftijden ontstaan situaties die een belangrijke bijdrage kunnen leveren in de ontwikkeling van het kind. Het is van groot belang dat de PM`er optimaal gebruik maakt van de interactievaardigheden, zodat het kind vertrouwen in zichzelf en de ander kan opbouwen. De zes belangrijkste interactievaardigheden worden hieronder verder uitgelicht.

6.1 Basale interactie vaardigheden

- Sensitieve responsiviteit (emotionele ondersteuning bieden)
Hierin spelen de 3 V's een belangrijke rol (Schreuder *et al.*, 2011).
  - 1) *Verkennen*: kijk naar wat het kind doet, ook naar zijn non-verbale gedrag. Bijvoorbeeld: het kind wat met de pop speelt. Wat doet het kind allemaal met de pop?
  - 2) *Verbinden*: de PM`er verwoordt naar het kind wat zij waarneemt en verbindt deze waarneming met haar taal. Bijvoorbeeld: ben je met de pop aan het spelen? Door taal aan te bieden die aansluit bij de beleefwereld van het kind leert het kind het meest.
  - 3) *Verrijken*: de PM`er kan verwoorden wat zij waarneemt, maar het is belangrijk om ook verrijking van de taal aan te bieden. Door open vragen te stellen, bijvoorbeeld: welke kleertjes trek je haar aan? Zo ontstaat interactie tussen de PM`er en het kind
Deze methode wordt toegepast tijdens alle mogelijke situaties. Bijvoorbeeld wanneer een kind moeite heeft met afscheid nemen.
Verkennen: de PM`er ziet dat het kind verdriet heeft en hoort dat hij om zijn moeder vraagt.
Verbinden: De PM`er benoemt het verdriet van het kind.

Verrijken: De PM`er gaat in gesprek met het kind om te achterhalen hoe zij er samen een fijne dag van kunnen maken tot de ouder hem weer op komt halen.

Het is belangrijk dat een kind zich gehoord voelt. Dit zorgt voor emotionele veiligheid (Riksen-Walraven, 2000).

- **Respect voor autonomie**
Wanneer het kind zich emotioneel ondersteunt voelt gaat het zichzelf verder uitdagen. Het is belangrijk om de autonomie van het kind te respecteren, omdat hij zich zo kan richten op de uitdagingen in de ontwikkeling. De PM`er geeft het kind het gevoel dat hij het kan en mag proberen.
Bijvoorbeeld: het kind wil de pop een jurk aan trekken. Dit is een hele uitdaging om de pop die niet mee geeft in de jurk te krijgen. De PM`er moedigt het kind aan om het zelf te proberen.
- **Structureren en grenzen stellen**
Wanneer het kind op onderzoek uitgaat is het belangrijk om grenzen te stellen. Ook al lijkt dit in te gaan tegen het respect voor de eigen autonomie. Het is van groot belang dat het kind leert dat hij tegen grenzen aan kan lopen in zijn ontwikkeling naar zelfstandigheid. Bijvoorbeeld: het kind met de pop ziet een ander kind een luier aan doen bij zijn pop. Hij wil dit ook en pakt de luier van het kind af, zodat hij deze bij zijn eigen pop aan kan doen. De PM`er gaat de dialoog aan met de kinderen. Vanuit de inzichten van Korczak wordt door de PM`er niet gezegd wat het kind verkeerd doet of hoe het anders moet. De dialoog leert kinderen zelfreflectie. Wat is de aanleiding van jouw gedrag; kan dit ook anders, wat zou nog beter zijn?

6.2 Educatieve interactievaardigheden

- **Praten en uitleggen**
Het is belangrijk dat de informatie die aan kinderen wordt gegeven aansluit bij de belevingswereld en het ontwikkelingsniveau van het kind (Vereniging voor Freinetpedagogie, 2018). De PM`er houdt rekening met het taal en begripsniveau van het kind.
Ze stemt haar taalgebruik en spreektempo af op de mogelijkheden die het kind heeft.
- **Ontwikkelingsstimulering**
Het is belangrijk dat de PM`er met het aanbod van activiteiten en materialen aansluit bij de ontwikkeling van het kind. Door op zoek te gaan naar de zone van naaste ontwikkeling daag je het kind uit richting de volgende stap in zijn ontwikkeling (Van Doorn, 2018).
Het kind kan worden gestimuleerd door activiteiten zoals: dansen en muziek maken (motorische ontwikkeling) of kringgesprekken (sociale ontwikkeling). Ook het aanbieden van materialen biedt kinderen nieuwe mogelijkheden. Kinderrijkhuis biedt kinderen de mogelijkheid om zelf een invulling te geven aan materialen. Wat kan je doen met een stapel blokken? Of wat zie jij in deze doos?
- **Begeleiden van interacties tussen kinderen.**

De PM`er brengt kinderen met elkaar in contact. Dit is belangrijk om hun sociale vaardigheden te ontwikkelen. Het is niet vanzelfsprekend dat kinderen interactie hebben met groepsgenootjes. De taak van de PM`er is om deze interactie te stimuleren door op zoek te gaan naar verbindende factoren. Bijvoorbeeld gezamenlijke interesses. Tijdens het open deuren moment is het belangrijk dat de PM`er de interactie tussen de kinderen van beide groepen begeleid.

7) Omgevingsanalyse

Tijdens het maken van de omgevingsanalyse is gebruik gemaakt van het model uit het boek pedagogisch kader.

In de omgevingsanalyse wordt een beeld gevormd van de interne en externe factoren die bepalend zijn voor de structurele kwaliteitsontwikkeling van de organisatie.

7.1 Interne analyse

Inwoners van Sambeek zijn veelal geboren en getogen in het dorp. Er is een grote mate van sociale controle en betrokkenheid bij de leefbaarheid. Tijdens de thema`s waarmee wordt gewerkt met de kinderen tonen ouders betrokkenheid door het leveren van materialen voor en het begeleiden van activiteiten. De kinderen die Kinderrijkhuis bezoeken zijn veelal van autochtone afkomst. Tot op heden is zijn er geen opvallende ontwikkelingsachterstanden geconstateerd.

De PM`ers van Kinderrijkhuis tonen betrokkenheid bij de organisatie door hun jarenlange dienstverband. Het team is opgebouwd uit ervaren beroepskrachten die hun kennis delen met jongere collega`s die middels stage kennis komen maken met het vak kinderopvang.

Kinderrijkhuis huurt een gedeelte van een multifunctioneel gebouw aan de doorgaande weg in Sambeek. Het gebouw dateert van 2014. Het gebouw huisvest tevens diverse ruimtes die gehuurd worden voor scholing of vergaderingen en opslagmogelijkheden voor bedrijven uit de regio.

De ingang van de groepsruimtes van Kinderrijkhuis is enkel te betreden middels het gebruik van een persoonsgebonden deurdruppel. Hiermee waarborgt de organisatie de veiligheid van de kinderen en medewerkers. De ruimtes die gehuurd worden door Kinderrijkhuis zijn licht en open door het gebruik van grote raampartijen en geven toegang tot de omheinde buitenruimte.

De inrichting van de groepsruimtes wordt door de PM`ers aangepast aan de behoefte van de groep.

Samenwerking met professionals

Het speerpunt **M**eningen delen met andere professionals wordt bereikt tijdens de intensieve samenwerking met de verschillende professionals.

Kinderrijkhuis werkt samen met basisschool 'De Bolster'. De basisschool bevindt zich op 700m afstand van de locatie van Kinderrijkhuis. De peuters van Kinderrijkhuis bezoeken één keer per maand de kleutergroep van de bolster om gezamenlijk activiteiten te ondernemen. Bij Kinderrijkhuis worden dezelfde thema`s gevolgd als op de Bolster, zodat deze aansluiten bij de leefwereld van de kinderen die na

schooltijd de BSO bezoeken. De organisatie vindt het van belang om een goed contact te onderhouden met de directie en leraren van De Bolster. De kinderen die de kinderopvang van Kinderrijkhuis bezoeken zullen immers na hun vierde verjaardag veelal De Bolster gaan bezoeken. Een aantal kinderen die gebruik maken van de BSO van Kinderrijkhuis zijn tijdens schooltijd de leerlingen van De Bolster.

Kinderrijkhuis heeft in tal van situaties contact met de GGD. Zij zijn niet alleen de inspectie die jaarlijks de kwaliteit van de opvang beoordeeld. Zij zijn ook een instelling die advies geeft over zaken met betrekking tot gezondheid en veiligheid voor kinderen en medewerkers. Kinderrijkhuis heeft jaarlijks tweemaal een persoonlijk gesprek met de jeugdarts van het consultatiebureau. Tijdens een dergelijk gesprek worden de ontwikkelingen van kinderen besproken en is er ruimte voor vragen en adviezen.

Indien van toepassing wordt er nauw samen gewerkt met de gezinsbegeleiding van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG).

Kinderrijkhuis is aangesloten bij de branche kinderopvang en blijft zo op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied. De nieuwsbrieven van de branche en het ministerie dragen er zorg voor dat alle ontwikkelingen en de daarbij gestelde eisen duidelijk in kaart worden gebracht.

Samenwerkingspartners uit het netwerk van Kinderrijkhuis hebben als gemeenschappelijke doelstelling dat het belang van het kind voorop staat.

7.2 Externe analyse

Binnen de gemeente Boxmeer bevinden zich 86 opvangvoorzieningen voor kinderen die ingeschreven staan in het landelijk register kinderopvang (LRK, 2018). Hieronder vallen gastouders, kinderopvang, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang locaties.

Concurrentie krijgt Kinderrijkhuis binnen Sambeek van enkele gastouders, zij richten zich op kleinschalige huiselijke opvang. De BSO-locatie van 'Spring in het veld' biedt opvang aan BSO kinderen uit Sambeek, Boxmeer en Vortum-Mullem.

Kinderrijkhuis kinderopvang en buitenschoolse opvang heeft haar locatie in het dorp Sambeek. Het dorp heeft een hechte gemeenschap met een rijk verenigingsleven. Binnen het dorp wordt op dit moment intensief gebouwd aan een nieuwbouwwijk. Deze wijk biedt woningen voor zowel starters als voor de hogere inkomens. Door de komst van deze nieuwbouwwijk zal het aantal inwoners fors stijgen en de leefbaarheid van Sambeek wordt hierdoor vergroot.

Enkele feiten (allecijfers.nl, 2018) over Sambeek op een rij:

- 1680 inwoners
  - 230 inwoners in de leeftijd 0-15 jaar
  - 300 inwoners in de leeftijd 25-45 jaar
  - 280 huishoudens met kinderen
- Voorzieningen binnen een straal van 5 kilometer
  - Kinderopvang
  - Basisschool De Bolster Sambeek
  - Diverse basis en voortgezet onderwijs locaties in Boxmeer
  - Huisarts en ziekenhuis in Boxmeer

- Winkelcentrum van Boxmeer
- Bibliotheek
- Snelweg A73
- De natuurgebieden de Maasheggen
- Diverse speeltuintjes

Kinderrijkhuis is een organisatie waar de komende jaren voldoende aanwas van onderaf verwacht wordt, door de aanleg van de nieuwe woonwijk. Dit biedt Kinderrijkhuis zekerheid voor de toekomst.

Zijn er vragen over ons pedagogisch beleidsplan of heeft u tips voor ons dan horen wij dat graag.

Mieke, Nienke en Dorien Langen
Team Kinderrijkhuis